

laganje ograničeni broj kataloga koji su podijeljeni na samom otvorenju izložbe. Tako uz najbolju namjeru nismo mogli udovoljiti velikoj potražnji za katalozima. Jedva smo uspjeli osigurati dva ogledna primjerka koji su stajali na raspolaganju posjetiocima.

Na raspolaganje posjetiocima stavljani su katalogi koje smo izradili u Muzeju. Naš katalog je pratio po rednom broju originalni katalog jer smo smatrali da će predmeti tim redom biti i izloženi. Međutim, raspored izložaka je vršen na licu mjesta neovisno o kataloškom broju i numeraciji nije odgovarala redosljed u katalogu. Da smo mogli pretpostaviti tako brzu raspodjelu originalnih kataloga, služili bi se svojom numeracijom i posjetiocima uštedjeli nepotrebna listanja.

Plakat izložbe su izradili dizajneri »Montedisona«. Na njemu je dominantna slika termos-boce iz 1935. g., odnosno eksponata s izložbe. Bio je formata 35×70 cm, u boji, na kvalitetnom papiru. Možda bi se kao primjedba mogla staviti da nije bilo neophodno napisati i naziv izložbe na talijanskom. Time bi se dobilo više prostora i natpis na hrvatskom bi bio čitljiviji.

Promatramo li postav izložbe sa gledišta odnosa predmet-posjetilac, ne možemo biti zadovoljni postavom. Osim razdijeljenog kataloga i nekih propagandnih materijala na izložbi nije bilo niti jednog drugog materijala koji bi posjetioca uveo u svijet plastike. Bez izložbenih panoa s osnovnim informacijama o plastici i bez informacija koje bi govorile o njenom nastanku, posjetilac je morao uložiti truda da se s punom pažnjom može posvetiti izloženim predmetima.

Razlog je taj što do posljednjeg časa nismo znali kako je izložba zamišljena i čime opremljena. Da posjedujemo više iskustva u organiziranju velikih izložbi, na vrijeme bismo poduzeli mjere da posjetioca postupno uvedemo u svijet plastike. U svakom slučaju bit će nam pouka za budućnost.

Za vrijeme trajanja izložbe organizirana su popularna predavanja za građanstvo o suvremenim dostignućima na području polimernih materijala. U njihovo organiziranje aktivno se uključilo Društvo plastičara i gumaraca iz Zagreba. U predavanjima je istaknut značaj plastike u sadašnjosti i budućnosti raznih grana ljudske djelatnosti. Predavanja su bila vrlo posjećena s obzirom da su ih držali naši istaknuti stručnjaci tog područja. Isto tako, organizirali smo i posjetu

s vodstvom po izložbi za kolege iz zagrebačkih muzeja.

Kao i više puta do sada, pokazalo se da rasvjeta našeg izložbenog prostora ne odgovara namjeni. To su fluorescentne cijevi na stropu, dakle opća rasvjeta, koja ne ističe detalje na sitnijim predmetima. Posebne rasvjete na žalost nije bilo. No, ovom je prilikom na žalost, zbog kosog položaja stakala na vitrinama, refleksi rasvjete još više pojačan. Svjetlost se je reflektirala baš po sredini vitrine, u vidnom polju posjetilaca. To je značajno ometalo razgledavanje izložaka. Pokušali smo u pripremi izložbe osigurati matirana, nereflektirajuća stakla u jednom zagrebačkom muzeju, ali smo odustali zbog visokih cijena najamnine.

Prodaja suvenira ovom je prilikom potpuno zakazala. Posjetiocima nismo imali ništa ponuditi osim dvije vrste propagandnog materijala o izložbi. Ti su se materijali dijelili, ali to nije bilo dovoljno. Mnogi su posjetioči željeli kupiti replike izloženih predmeta ali ih na žalost nismo imali. Ponuda muzejskih suvenira, kako to radi Muzejski prostor, stvorila je kod mnogih građana navike za kupnjom, pa u budućnosti treba podržavati te tendencije. U protivnom sve izgleda nedorečeno i nezavršeno.

I naposljetku, treba istaknuti ulogu koju su odigrala sredstva javnog informiranja. Dobro smišljenom propagandnom akcijom, koju je vodio prije svega Talijanski kulturni centar, o izložbi se je gotovo neprekidno pisalo ili su se objavljivali prilozi na programima radija i televizije. Likovni kritičari »Vjesnika« proglasili su izložbu događajem mjeseca, a likovni kritičari TV-Beograd u emisiji iz kulture »Petkom u 22« — događajem sezone. Usprkos svemu, može se zamisliti razočaranje kad se u spomenutoj emisiji objavi da se izložba održava u »Muzeju za obrt« (?). Na kraju možemo zaključiti slijedeće usprkos propustima u postavu i nekim nedorečenostima, izložbeni materijal je zaista kvalitetan i u Zagrebu je održana još jedna u nizu velikih izložbi.

ABSTRACT

Exhibition »Years of Plastic« in the Technical Museum in Zagreb

Ž. Jamičić

The exhibition was organized in 1984, in collaboration with the Italian Cultural Centre in Zagreb. It presented a selection

from the rich collection of the Italian company Montedison. The collection of plastic objects was formed ten years ago by Mrs. Anne Rabolini, a collector. It contains objects from several of the most industrially developed countries in Europe, and the USA. The collection was purchased by the Montedison Company, which continued to add to it. Today it represents the world's largest collection of objects from the early years in the fabrication of plastics. The objects date from the middle of the 19th century to the fifties of the 20th century.

The author gives details on the display, animation and public relations activities during the exhibition, and analyses the collection catalogue, etc.

Mikrokompjutor u Muzeju revolucije naroda Hrvatske u Zagrebu

Andro Purtić

Muzej revolucije naroda Hrvatske, Zagreb

Potkraj svibnja 1985. godine Muzej revolucije naroda Hrvatske nabavio je mikrokompjutor »Commodore 64« i štampač »Robotrone k 6311«. Priključen je na televizor u boji koji služi kao monitor i štampač za ispis rezultata na papiru. Ima dobre grafičke mogućnosti sa 16 boja i na ekranu može ispisati 25 redova sa 40 znakova. Matrični štampač koristi za šampanje beskonačnu traku i papir formata A4.

Kapacitet i mogućnosti ovog malog sistema su ograničene i o njima ovisi upotreba u muzeju. Najviše će biti korišten u izložbenoj djelatnosti, a prvi put na izložbi »Žene Hrvatske u revoluciji« koju muzej priprema za studeni ove godine. Posjetiocu će biti omogućeno da uz jednostavne upute preko mikrokompjutera dobije informacije i podatke kojih nema na izložbi, na ekranu ili na papiru. Podaci će biti prezentirani tabelama, grafikonima i slikama u više boja.

Na drugim izložbama bit će korišten kao sredstvo vizualizacije i eksponiranja muzejske građe. Pomoću mikrokompjutera može se upravljati sa više sredstava vizualizacije npr. dijaprojektorima, videom itd.

Vrlo je važna namjena da se kustosi i ostali stručni radnici muzeja upoznaju s tehnološko-tehničkim dostignućima i mogućnostima njihove primje-

ne u muzejima i galerijama. S tom svrhom organizirat će se interni tečaj na kojem se će zainteresirani praktično upoznati s principima rada mikrokomputera, osnovama programiranja u programskom jeziku »Basic« i osnovnim mogućnostima primjene komputera u muzeju i svakoj zbirci posebno. Na taj način će se stručni radnici Muzeja revolucije naroda Hrvatske moći lakše i brže uključiti u izgradnju i primjenu budućeg informacionog sistema u okviru projekta klasifikacije i dokumentacije muzejskih i galerijskih predmeta u SR Hrvatskoj.

Predviđeno je korištenje mikrokomputera u poslovima propagande i administracije.

Organizirat će se datoteka korisnika usluga muzeja i davalaca usluga koje koristi muzej. Zahvaljujući mogućnostima procesiranja i obrade teksta, moguće je voditi korespondenciju i službene dopise muzeja sa strankama. Bitno je pojednostavljeno i umnožavanje cirkularnih dopisa.

Za potrebe propagande bit će formiran adresar koji će se moći ažurirati. Ukoliko se ukaže potreba, moguće je voditi i vršiti određene poslove i obrade za potrebe računovodstva muzeja koristeći uglavnom već gotove pakete programa.

Uz povećanje memorije moguće je izgraditi mali informacioni sistem za potrebe vođenja i korištenja interne stručne biblioteke muzeja koja sada broji oko 2000 naslova i stalno se po punjava.

Očigledno je da su mogućnosti za korištenje mikrokomputera u muzejima i galerijama velike i rezultati mogu biti vrlo korisni. Tehnološko-tehnička revolucija sve je prisutnija uvim područjima društvenog života. Stoga će i u muzejskoj djelatnosti upotreba komputera biti nužna.

ABSTRACT

Microcomputers in the Museum of the Revolution of the People of Croatia

A. Purić

The museum has purchased a microcomputer type Commodore 67 together with a printer. It intends to use it for public relations and administration purposes. A daily printout for the users of the facilities of the museum will be issued, as well as a directory for public relations. A smaller information system will be programmed especially for the museum's specialized library.

Arheologija za ljubitelje teatra

Slobodan Valović

*Narodni muzej,
Kraljevo*

Često se, kao jedan od vodećih problema u muzeološkoj praksi, javlja pitanje broja posetilaca određenim tematskim izložbama ili — još češće — pobuđivanje interesa onog dela javnosti kome poseta muzejima ne spada pod stavku planiranja slobodnog vremena.

Sve je češća pojava da se ljudi opredeljuju za jedan ili drugi vid kulturnih manifestacija, budući da opterećeni životnim ritmom moderne svakodnevnice imaju sve manje vremena za brojne kulturne manifestacije koje vrlo često teku paralelno na nekoliko različitih punktova u jednom gradu.

Rešavanju jednog takvog problema pristupljeno je u metropolama, kako u nas tako i u inozemstvu, pa nisu retki primeri da su prostorije banaka i drugih institucija čisto poslovnog karaktera, postale domaćini malih galerija ili čak numizmatičkih kabineta, gde povremene tematske izložbe poprimaju karakter jednog dela svakodnevnog radnog ambijenta.

Rukovodeći se jednom takvom idejom — da članovima svog kolektiva kao i brojnoj publici, pruži mogućnost da u trenucima predaha između dva čina pozorišnih predstava napusti svet teatra i u mislima pođe put prošlosti, uprava amaterskog pozorišta »14. oktobar« u Kraljevu, iskoristila je velike adaptacione radove pozorišne kuće i našla odgovarajući kutak u kome je smeštena nevelika vitrina namenjena ljubiteljima starina.

Internim dogovorom s Narodnim muzejom u Kraljevu bilo je predviđeno da se ovaj prostor iskoristi kao izložbeni punkt manjih tematskih celina koje bi obuhvatale izbor eksponata iz bogatih zbirki Narodnog muzeja.

I zaista. U vremenu od oktobra 1983. do oktobra 1984. godine jedna ovakva zamisao pokazala se potpuno opravdanom. U navedenom periodu arheološko odeljenje Narodnog muzeja u Kraljevu prikazalo je tri kamernе izložbe pod nazivima: *Ratina — Divlje Polje, vinčansko naselje kod Kraljeva, Srednjovekovno oruđe i oružje, i Uspomene iz rimskog perioda I — IV v.* Ukoliko treba suditi prema broju prodatih ulaznica za pozorišne predstave koje su davane u toku trajanja ovih izložbi, tada se broj posetilaca koji je imao prilike da vidi

oko stotinu odabranih i prikazanih muzejskih eksponata kreće oko 10.000. Normalno je da je započeta saradnja ukazala i na neke probleme koji se u ovakvim prilikama mogu javiti. Tu se na prvom mestu podrazumeva pitanje sigurnosti izloženih eksponata pa je, na predlog uprave Pozorišta, inače veoma plodna saradnja morala biti privremeno obustavljena do onog trenutka kada se bude postavilo odgovarajuće obezbeđenje izložbene vitrine — odnosno dok ne budu postavljene potrebni sigurnosni uređaji koji su — po oceni uprave Pozorišta — zbog uslova rada kao takvi neophodni. Bez obzira na to, možemo smatrati da je ovako započeta delatnost u mnogome doprinela povezivanju na polju kulture u Kraljevu kao i popularizaciji arheologije kao nauke o spostvenim korenima i poreklu.

ABSTRACT

Archaeology for theatre-goers

S. Valović

During 1983/84 the Department of archaeology in the National Museum in Kraljevo organized several exhibitions on the premises of the amateur theatre in Kraljevo. This is a new form of collaboration between cultural institutions in the town.

Novootvorena Zbirka umjetnina u okviru samostana Sv. Dominika u Trogiru

Josip Miliša

*Muzej grada Trogira,
Trogir*

Odnedavno Trogir je bogatiji za još jednu kulturnu instituciju. U sklopu samostana sv. Dominika u Trogiru otvorena je 25. X. 1984. god. ZBIRKA UMJETNINA, kao stalna postava — izložba. Tom veoma vrijednom zbirkom Trogir će obogatiti svoju kulturnu ponudu osobito za vrijeme turističke sezone. U zbirci su izloženi predmeti liturgijske upotrebe u zlatu i srebru domaćih i stranih autora, veći broj slika poznatih i nepoznatih autora na platnu, staklu i drvu a ima i kipova. Među brojnim umjetničkim slikama ističe se POLIPTIH poznatog domaćeg majstora Blaža Jurjeva —